

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-96-23/2-PT
Datum: 21. juni 2010.
Original: engleski

PRED VIJEĆEM ZA PROSLJEĐIVANJE

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija O-Gon Kwon
sudija Kevin Parker

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. juna 2010.

TUŽILAC

protiv

GOJKA JANKOVIĆA

JAVNO

ODLUKA PO ZAHTJEVU GOJKA JANKOVIĆA OD 12. APRILA 2010.

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz

Vlada Bosne i Hercegovine:

posredstvom Ambasade Bosne i Hercegovine
u Nizozemskoj, Haag

Podnosilac zahtjeva:

g. Gojko Janković

1. Vijeće za prosljeđivanje Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po zahtjevu *pro se* (dalje u tekstu: Zahtjev) Gojka Jankovića (dalje u tekstu: podnosilac Zahtjeva), potpisanom 28. februara 2010. i podnesenom 12. aprila 2010. u vezi s prosljeđivanjem njegovog predmeta Državnom sudu Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Državni sud BiH), koji ga je proglasio krivim za zločine protiv čovječnosti i izrekao mu kaznu zatvora u trajanju od 34 godine.

Istorijat postupka i argumentacija

2. Podnosilac Zahtjeva je prvobitno optužen sa sedam ostalih optuženih na Međunarodnom sudu u optužnici koja je potvrđena 26. juna 1996.¹ Izmijenjena optužnica protiv podnosioca Zahtjeva i četvorice drugih optuženih potvrđena je 7. oktobra 1999. (dalje u tekstu: Optužnica).²

3. U Optužnici je navedeno da je podnosilac Zahtjeva bio komandir vojne policije i paravojni vođa u Foči, BiH, a na teret su mu stavljeni zločini protiv čovječnosti i ratni zločini za djela mučenja i silovanja za koja se navodi da su ih počinili on i njegovi podređeni nad pripadnicima stanovništva Foče, bosanskim Muslimanima, u periodu od aprila 1992. do februara 1993.³

4. Dana 14. marta 2005. godine, podnosilac Zahtjeva je doveden iz Banje Luke, BiH, na Međunarodni sud. Tužilac je prethodno, 29. novembra 2004. godine, zatražio da predmet protiv podnosioca Zahtjeva bude prosljeđen Državnom sudu BiH.⁴ Vijeće za prosljeđivanje je 22. jula 2005. odobrilo tužiočev zahtjev za prosljeđivanje predmeta BiH s obzirom na prirodu navoda i nivo odgovornosti podnosioca Zahtjeva, za koje je terećen u Optužnici.⁵ Žalbena vijeće je 15. novembra 2005. potvrdilo prosljeđivanje, kao i nalog Vijeća za prosljeđivanje tužilaštvu da dostavlja periodične izvještaje o napretku u vezi s praćenjem

¹ Predmet br. IT-96-23, Optužnica, 26. juni 1996. Ostali optuženi bili su Radovan Stanković, Dragoljub Kunarac, Radomir Kovač, Zoran Vuković, Dragan Gagović, Janko Janjić i Dragan Zelenović.

² Predmet br. IT-96-23-PT, Prva izmijenjena optužnica, 7. oktobar 1999. Ostali optuženi bili su Radovan Stanković, Janko Janjić, Zoran Vuković i Dragan Zelenović.

³ Optužnica, par. 2.1, 4.3-4.4.

⁴ Predmet br. IT-96-23/2-PT, Zahtjev tužioca na osnovu pravila 11*bis* s dodacima I, II, III i povjerljivim dodacima IV i V, 29. novembar 2004.

⁵ Odluka o prosljeđivanju predmeta na osnovu pravila 11*bis*, 22. juli 2005. (dalje u tekstu: Odluka Vijeća za prosljeđivanje od 22. jula 2005.), par. 20.

pravičnosti postupka protiv optuženog u BiH.⁶ Podnosilac Zahtjeva prebačen je u BiH 7. decembra 2005.

5. Poslije prebacivanja podnosioca Zahtjeva, tužilac BiH je podigao revidiranu optužnicu koja sadrži nekoliko prilagođenih tačaka i nove tačke za zločine protiv čovječnosti.⁷ Dana 20. marta 2007., Državni sud BiH izrekao je presudu kojom je podnosioca Zahtjeva proglasio krivim po sedam tačaka za zločine protiv čovječnosti, uključujući ubistvo, mučenje i silovanje i oslobađajuću presudu po dvije tačke za ubistvo i mučenje, kao i silovanje.⁸ Sud je podnosiocu Zahtjeva izrekao kaznu zatvora u trajanju od 34 godine.⁹ Apelaciono vijeće BiH je 16. novembra 2007. potvrdilo osuđujuću presudu i kaznu koja je izrečena podnosiocu Zahtjeva.¹⁰

6. Tokom cjelokupnog sudskog postupka u BiH, tužilac Međunarodnog suda podnosio je periodične izvještaje o ostvarenom napretku zasnovane na detaljnom praćenju tog postupka od strane službe Misije Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (dalje u tekstu: OSCE) u Bosni i Hercegovini. OSCE nije utvrdio da postoje bilo kakva pitanja koja bi po njegovoj procjeni mogla izazvati bojazan od narušavanja prava optuženog na pravično suđenje.¹¹

⁶ Odluka o prosljeđivanju na osnovu pravila 11*bis*, 15. novembar 2005. (dalje u tekstu: Odluka Žalbenog vijeća od 15. novembra 2005.), par. 59, 77-78.

⁷ Drugi izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 3. maj 2006. (Dodatak: Misija Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju u Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: OSCE), Prvi izvještaj o predmetu Gojka Jankovića, 25. april 2006., str. 1, 19). Tužilac BiH je poslije toga 22. decembra 2006. izmijenio optužnicu preinačujući opis nekih navoda o činjenicama. Peti izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 1. februar 2007. (Dodatak: Četvrti izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, januar 2007., str.1).

⁸ Šesti izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 14. maj 2007. (Dodatak: Peti izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, maj 2007., str. 2).

⁹ *Ibid.*

¹⁰ Deveti izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 14. februar 2008. (Dodatak: Osmi i završni izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, februar 2008., str. 1).

¹¹ Treći izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 1. avgust 2006. (Dodatak: Drugi izvještaj OSCE-a o predmetu protiv Gojka Jankovića, juli 2006., str. 3); Peti izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 1. februar 2007. (Dodatak: Četvrti izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, januar 2007., str. 1); Sedmi izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 14. avgust 2007. (Dodatak: Šesti izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, juli 2007., str. 1); Osmi izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 14. novembar 2007. (Dodatak: Sedmi izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, novembar 2007., str. 1); Deveti izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 14. februar 2008. (Dodatak: Osmi i Završni izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, februar 2008., str. 1). OSCE je ipak izvjestio da praksa Državnog suda BiH da se "kao dokazi koriste izjave svjedoka umjesto svjedočenja u sudnici može imati uticaja na pravo na pravično suđenje" i može biti protumačeno kao kršenje člana 6(3)(d) Evropske konvencije o ljudskim pravima, koja štiti pravo optuženog da ispita svjedoke koji ga terete. Četvrti izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 1. novembar 2006. (Dodatak: Treći izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, oktobar 2006., str. 4-5).

7. Zahtjev je podnesen Međunarodnom sudu 12. aprila 2010. Žalilac najprije iznosi nekoliko opštih prigovora u vezi sa svojim suđenjem i osuđujućom presudom koja mu je izrečena: i) kršenje načela zakonitosti budući da Krivični zakon BiH nije postojao u vrijeme izvršenja krivičnih djela; ii) pristranost Državnog suda BiH i tužioca; i ii) nekoliko pogrešnih zaključaka o činjenicama (pogrešna identifikacija, pogrešno shvatanje njegove uloge u događajima, netačni zaključci u pogledu vjerodostojnosti svjedoka, itd.). Drugo, on tvrdi da mu je na neprimjeren način izrečena osuđujuća presuda izvan okvira Optužnice koju je potvrdio Međunarodni sud kršeći pravna načela koja su mjerodavna za prosljeđivanje predmeta nacionalnim jurisdikcijama. Kao pravno sredstvo, podnosilac Zahtjeva predlaže da njegov predmet bude vraćen Međunarodnom sudu ili da Međunarodni sud naloži Državnom sudu BiH da mu ponovo sudi na osnovu prvobitne optužnice Međunarodnog suda, a ne na osnovu revidirane optužnice BiH.

8. Predsjednik Međunarodnog suda je 14. aprila 2010. dodijelio Zahtjev Vijeću za prosljeđivanje.¹²

Diskusija

9. Pravilo 11*bis*(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) predviđa da Vijeće za prosljeđivanje može naložiti da neki predmet bude prosljeđen, između ostalog, "nakon što se uvjerilo da će suđenje optuženom biti pravično i da mu neće biti izrečena ili nad njim izvršena smrtna kazna". Vijeće za prosljeđivanje se opridržavalo tog kriterijuma prilikom prosljeđivanja predmeta protiv podnosioca Zahtjeva radi krivičnog gonjenja u BiH.¹³ Ono je dalje zatražilo od tužilaštva da podnosi periodične izvještaje o ostvarenom napretku radi praćenja pravičnog odvijanja postupka.¹⁴ U izvještajima OSCE-a dostavljenim tužilaštvu nisu identifikovana kršenja prava podnosioca Zahtjeva na pravično suđenje u BiH.¹⁵

10. Suprotno implicitnoj tvrdnji podnosioca Zahtjeva, Međunarodni sud nema apelacionu nadležnost za preispitivanje opštih tvrdnji u vezi s postupkom protiv optuženog kome je izrečena osuđujuća presuda u nacionalnoj jurisdikciji nakon što je njegov predmet prosljeđen

¹² Nalog kojim se Zahtjev dodjeljuje Vijeću za prosljeđivanje, 14. april 2010.

¹³ Odluka Vijeća za prosljeđivanje od 22. jula 2005., par. 46-48, 94, 105. V. takode Odluka Žalbenog vijeća od 15. novembra 2005., par. 53-54.

¹⁴ Odluka Vijeća za prosljeđivanje od 22. jula 2005., par. 102-104. V. takode Odluka Žalbenog vijeća od 15. novembra 2005., par. 59.

¹⁵ V. gore, fusnota 1.

toj jurisdikciji. Vijeće za prosljeđivanje shodno tome odbija da razmotri žaliočeve opšte tvrdnje u vezi sa suđenjem i izricanjem osuđujuće presude u BiH (tj. navodno kršenje pravnih principa, navodnu pristranost Državnog suda i tužioca BiH, navodne netačne zaključke o činjenicama). Optuženi čiji su predmeti prosljeđeni nacionalnim jurisdikcijama trebaju svoje prigovore poslije izricanja presude ulagati apelacionim sudovima u tim jurisdikcijama.

11. U vezi s tvrdnjom podnosioca Zahtjeva da je neprimjereno osuđen po optužbama izvan okvira Optužnice koju je potvrdio Međunarodni sud, Vijeće za prosljeđivanje napominje da je Žalbno vijeće izjavilo da "kad se predmeti sa Međunarodnog suda prosljede državi Bosni i Hercegovini na osnovu pravila 11bis Pravilnika, onda Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Tužilaštvo BiH) može da pokrene krivično gonjenje pred Državnim sudom Bosne i Hercegovine samo na osnovu optužnice koju je već potvrdio Međunarodni sud"¹⁶ Međutim, taj zaključak je formulisan u kontekstu žalbenog preispitivanja odluke Vijeća za prosljeđivanje koja je pogrešno zasnovana na ocjeni optužnice koju Pretresno vijeće još nije bilo potvrdilo.¹⁷ Žalbno vijeće nije razmatralo prigovor na izmjenu optužnice u nacionalnoj jurisdikciji poslije prosljeđivanja, kao što je to ovdje slučaj, što predstavlja pitanje koje Međunarodni sud do sada nije izričito razmatrao.

12. Vijeće za prosljeđivanje smatra da izmjena optužnice u nacionalnoj jurisdikciji poslije prosljeđivanja ne predstavlja kršenje zakonitog postupka i prava na pravično suđenje ukoliko postoje odgovarajuće pravne i činjenične osnove za izmjenu, bilo da se radi o nekoj postojećoj optužbi bilo o dodavanju neke dodatne optužbe protiv optuženog.¹⁸ Podnosilac Zahtjeva nije pokazao da nisu postojale odgovarajuće pravne ili činjenične osnove za izmjenu Optužnice. Vijeće za prosljeđivanje stoga odbija u meritumu tvrdnju podnosioca Zahtjeva da mu je na neprimjeren način izrečena osuđujuća presuda po optužbama izvan okvira Optužnice koju je potvrdio Međunarodni sud.

13. Pored navedenih suštinskih faktora, Vijeće za prosljeđivanje ima u vidu proceduru utvrđenu u pravilu 11bis(F), koje predviđa sljedeće:

¹⁶ *Tužilac protiv Save Todovića*, predmet br. IT-97-25/1-AR11bis.1, Odluka u vezi s prosljeđivanjem predmeta na osnovu pravila 11bis, 23. februar 2006., par. 15 (naglasak u originalu).

¹⁷ *Ibid.*, par. 12-14.

¹⁸ Prema kriterijumima samog Međunarodnog suda, pretresno vijeće ima "široko diskreciono ovlaštenje" da izmijeni optužnicu na osnovu pravila 50 ako se ispune sljedeći uslovi: 1) izmjene "ne smiju nanijeti nepravičnu štetu optuženom kada se sagledaju u svjetlu okolnosti u predmetu u cjelini" i 2) "ako su predložene izmjene suštinske, one moraju biti potkrijepljene dokumentacijom ili drugim materijalima koji *prima facie* ispunjavaju kriterijume utvrđene u članu 19 Statuta". *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-PT, Odluka po tužiočevom zahtjevu kojim traži dozvolu da izmijeni Drugu izmijenjenu optužnicu itd., 8. juli 2008., par. 28, 30.

U bilo kom trenutku poslije izdavanja naloga iz ovog pravila, a prije nego što nacionalni sud osudi ili oslobodi optuženog, Vijeće za prosljeđivanje može, na molbu tužioca, a nakon što je vlastima dotične države dalo priliku da se izjasne, poništiti nalog i službeno zatražiti ustupanje nadležnosti u skladu s pravilom 10.

14. Shodno ovom pravilu, tužilac, ali ne i optuženi, može zatražiti povlačenje naloga za prosljeđivanje. Tužilac u ovom predmetu nij ni zatražio povlačenje naloga za prosljeđivanje niti je osporio valjanost optužnice po kojoj je podnosiocu Zahtjeva suđeno u BiH. Pored toga, Zahtjev je neblagovremen s obzirom na uslov iz tog pravila da zahtjev za povlačenje mora biti podnesen "prije nego što nacionalni sud osudi ili oslobodi optuženog". Podnosilac Zahtjeva je svoje prigovore dostavio Međunarodnom sudu 12. aprila 2010. godine, dugo vremena nakon što mu je Državni sud BiH izrekao osuđujuću presudu 20. marta 2007.¹⁹ a Apelaciono vijeće BiH potvrdilo njegovu osuđujuću presudu 16. novembra 2007.²⁰ Iako bi se u nekom odgovarajućem slučaju moglo odlučiti da Vijeće za prosljeđivanje može, *proprio motu*, povući nalog za prosljeđivanje u okolnostima teškog kršenja na koje tužilaštvo nije uložilo prigovor ili je neblagovremeno izneseno, u ovom predmetu nema osnova za tako nešto.

15. Ukratko, Vijeće za prosljeđivanje odbija zahtjev podnosioca Zahtjeva za povlačenje naloga o prosljeđivanju i vraćanje njegovog predmeta na Međunarodni sud, kao i njegov zahtjev za izdavanje naloga Državnom sudu BiH da mu ponovo sudi na osnovu prvobitne optužnice Međunarodnog suda.

Dispozitiv

16. Iz svih navedenih razloga, prigovori podnosioca Zahtjeva se **ODBACUJU**.

¹⁹ Šesti izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 14. maj 2007. (Dodatak: Peti izvještaj OSCE-a o predmetu Gojka Jankovića, maj 2007., str. 2).

²⁰ Deveti izvještaj tužioca o ostvarenom napretku, 14. februar 2008. (Dodatak: Osmi i završni izvještaj o predmetu Gojka Jankovića, februar 2008., str. 1).

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orie,
predsjedavajući

Dana 21. juna 2010.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]